

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht

Onderwerp	Ontheffing Soortenbescherming overig	Datum	21 december 2023
Zaaknummer	Z-PU-2023-002019	Team	Vergunningverlening Natuur en Landschap
Briefnummer	D-PU-2023-00020138	Van	Servicebureau
Uw referentie	-	Telefoonnr.	030 258 91 11
Ontvangstdatum	17 oktober 2023	E-mail	servicebureau@provincie-utrecht.nl
Bijlage	1. Voorschriften bij de ontheffing		

Universiteit Utrecht Faculteit Diergeneeskunde heeft een aanvraag ingediend voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. De aanvraag heeft betrekking op onderzoeksactiviteiten en heeft zaaknummer Z-PU-2023-002019.

1. Besluit

We hebben op basis van de Wet natuurbescherming en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017 besloten:

1. Ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen die genoemd zijn in artikel 3.2, zesde lid, van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het onder zich hebben of vervoeren van dode, inheemse vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn en delen of producten hiervan.
2. Ontheffing te verlenen van artikel 3.6, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor zover dit betreft het anders dan voor verkoop vervoeren en onder zich hebben van dode, inheemse zoogdieren, reptielen, amfibieën en vissen, genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, bijlage I of II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn.

We verlenen de ontheffing voor de periode van de verzenddatum van dit besluit tot en met 31 december 2033, in de provincies Utrecht, Drenthe, Flevoland, Fryslân, Gelderland, Groningen, Limburg, Noord-Brabant, Noord-Holland, Zeeland en Zuid-Holland.

De ontheffing wordt niet verleend in de provincie Overijssel.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften verbonden. Deze voorschriften (bijlage 1 van deze beschikking) moeten nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

Hieronder kunt u lezen waarom we dit besluit genomen hebben.

2. Motivering van het besluit

2.1 Omschrijving van de aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op het vervoeren van dode, inheemse dieren ten behoeve van het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek en onderwijs. In het onderzoek zijn alle inheemse diersoorten relevant. U vraagt verlenging van de vigerende ontheffing met kenmerk Z-WNB-SB-OV-2018-1929, omdat deze per 2 februari 2024 zal verlopen. Eerder, op 3 februari 2014, is voor vergelijkbare activiteiten een ontheffing (kenmerk FF/75A/2013/056) verleend aan de Universiteit Utrecht door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, voor bepaalde tijd.

In de huidige aanvraag verzoekt u om een verlenging van ontheffing met kenmerk Z-WNB-SB-OV-2018-1929, met de toevoeging van vissen (*Pisces*) aan de aangevraagde diergroepen. U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.2, zesde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft vogels (*Aves*) en artikel 3.6, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft zoogdieren (*Mammalia*), reptielen (*Reptilia*), amfibieën (*Amphibia*) en vissen (*Pisces*) voor de periode van 31 december 2023 tot en met ten minste 1 maart 2028. Indien toepasbaar wordt de langst mogelijke ontheffingstermijn aangevraagd.

Het verzoek is bij ons ingediend, omdat de aanvrager is gevestigd in de provincie Utrecht. Omdat in elke provincie in Nederland dode dieren moeten worden opgehaald, is er voor het vervoeren en onder zich hebben tevens instemming nodig van de andere Nederlandse provincies.

2.2 Gevolgde procedure

We hebben de aanvraag behandeld volgens hoofdstuk 5 van de Wet natuurbescherming en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht. De provincies Drenthe, Flevoland, Fryslân, Gelderland, Groningen, Limburg, Noord-Brabant, Noord-Holland, Zeeland en Zuid-Holland is gevraagd in te stemmen met dit besluit en zij hebben aangegeven dit te doen. De provincie Overijssel stemt niet in met dit besluit.

2.2 Toetsingskader

Inheemse vogels, zoogdieren, reptielen, amfibieën en vissen zijn beschermd ingevolge de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming.

2.4 Toetsing ontheffingsvoorwaarden

We kunnen de ontheffing voor de Wet natuurbescherming alleen verlenen als voldaan is aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- b) er is een geldig wettelijk belang (belangenafweging);
- c) de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de vogels en er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de zoogdieren, reptielen, amfibieën en vissen in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan (ecologische beoordeling).

Hieronder leest u de toetsing en conclusies op deze voorwaarden.

a) Alternatievenafweging

Omschrijving van de alternatieven

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de onderzoeksactiviteiten en beschrijft dit als volgt in het activiteitenplan van 17 oktober 2023.

Locatie

De meldingen tot het ophalen van een aangetroffen dood dier komen uit heel Nederland. Deze worden bij de Universiteit van Utrecht onderzocht, omdat de Faculteit Diergeneeskunde hier specifiek voor is ingericht.

Werkwijze

Indien een vinder, een particulier of een opsporingsambtenaar van een terreinbeherende organisatie een dood dier aantreft, vult deze een online meldingsformulier in. De faculteit neemt op basis daarvan contact op met de vinder en geeft instructies hoe het dier in te pakken, te labelen en te bewaren. De faculteit werkt met koerierdiensten die het dier komen ophalen en naar de faculteit brengen.

Incidenteel brengt een vinder het dode dier naar een centraal ophaalpunt of de faculteit. In dat geval is vooraf contact geweest met de faculteit middels het meldingsformulier. De faculteit geeft aan hoe het dier moet worden verpakt, gelabeld en vervoerd.

Om het verspreiden van eventuele ziektekiemen op het dode dier te voorkomen, wordt het dier lekvrij ingepakt in afgesloten plastic zakken of lekvrije containers.

Het onderzoek wordt uitgevoerd op dode, beschermde, in het wild levende inheemse dieren. Er worden uitsluitend dode dieren gebruikt die:

- dood zijn aangetroffen;
- om reden van dierenwelzijn zijn geëuthanaseerd (bijvoorbeeld vanuit opvang);

- in het kader van de jacht en/of beheer werden geschoten en door de jager als afwijkend werden beoordeeld.

Het gaat om dieren in zijn geheel, delen of producten ervan. Zodra deze dode dieren zijn aangetroffen krijgt de faculteit Diergeneeskunde een melding het dier op te komen halen en naar de faculteit te vervoeren. Het betreft hierbij verplaatsbare dieren. Op de eventueel niet-verplaatsbare dieren vindt ter plaatse onderzoek plaats. Delen of producten hiervan kunnen wel meegenomen worden naar de faculteit voor nader onderzoek.

Machtigen

De Universiteit Utrecht verstrekt een doormachtiging van de aan haar verleende ontheffing aan de koeriersdienst of ander vervoerder van de dieren. Indien de vinder het dier zelf naar een centraal ophaalpunt brengt, bijvoorbeeld naar de rand van een gebied, wordt de vinder doorgemachtigd door middel van een SMS of e-mail. Incidenteel komt het voor dat mensen zelf het dier langs komen brengen, bijvoorbeeld wanneer deze dichtbij de faculteit wordt gevonden. Middels een SMS of e-mailbericht wordt de vervoerder doorgemachtigd.

Rapportage

Er wordt door de Universiteit van Utrecht jaarlijks verslag gedaan door middel van een overzicht van de verkregen producten aan de provincies. Het overzicht is een lijst van inheemse, wilde fauna welke door Universiteit Utrecht, Faculteit Diergeneeskunde, is onderzocht met de volgende details:

- diersoort (inclusief Latijnse naam);
- aantallen;
- eventuele bijzondere gegevens.

Conclusie alternatievenafweging

Hiermee heeft u aangetoond dat er geen redelijke alternatieven zijn waarbij er een minder negatief effect op de beschermde soorten optreedt en de doelstellingen van het onderzoek worden bereikt. De meldingen tot vervoer van dode dieren vinden landelijk plaats en de Faculteit Diergeneeskunde is gespecialiseerd in het uitvoeren van onderzoek hierop. De dode dieren worden gestandaardiseerd verpakt en vervoerd. De personen die de dode dieren vervoeren worden gemachtigd om dit middels de voorliggende ontheffing uit te voeren. Alleen dieren die reeds dood zijn aangetroffen worden voor dit onderzoeks- en educatiedoel gebruikt. De alternatievenafweging is voldoende onderbouwd. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

b) Belangenafweging

Aangedragen belangen

We toetsen of de onderzoeksactiviteiten nodig zijn op grond van een erkend belang zoals is vastgelegd in de Wet natuurbescherming.

Voor de vogels heeft u de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.3, vierde lid, onder b, aanhef en onder 5, van de Wet natuurbescherming: "Voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt".

Voor de zoogdieren, reptielen, amfibieën en vissen heeft u de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, aanhef en onder 4, van de Wet natuurbescherming: "Voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten".

Onderbouwing en beoordeling van belangen

U heeft in het activiteitenplan van 17 oktober 2023 aangegeven dat de onderzoeksactiviteiten nodig zijn omdat het registreren en onderzoeken van gevonden, dode dieren meer inzicht in de diersoort geeft. Doodsoorzaken, ziekten en infecties bij in het wild levende dieren en eventuele risico's voor volksgezondheid worden hierbij in kaart gebracht. Dit dient als een nationale en internationale informatiebron. Het onderzoek kan eveneens inzicht geven in de effecten in de voedselketen en diergezondheid van de inheemse populatie.

De producten van dieren worden gebruikt voor postmortaal onderzoek, inclusief vervolgonderzoek, zoals histologisch, microbiologisch en/of toxicologisch onderzoek. Met deze onderzoeken wordt onder andere kennis vergaard over infecties en ziekten bij wilde dieren. Het onderzoek heeft tot doel:

- het vaststellen van mogelijke oorzaken voor buitengewone en onverklaarbare sterfte bij in het wild levende dieren;
- het geven van adviezen betreffende monitoring en surveillance van ziekten en infecties bij in het wild levende dieren;
- het vroegtijdig signaleren van risico's voor de volksgezondheid en de gezondheid van (gedomesticeerde) dieren;
- fungeren als informatiebron voor nationale en internationale autoriteiten;
- bestuderen van effecten van menselijke activiteiten op de populatie.

De producten van dieren worden eventueel ook geprepareerd ten behoeve van een anatomische en pathologische studieverzameling die gebruikt wordt voor het onderwijs in de diergeneeskunde.

We hebben uw onderbouwing van dit belang beoordeeld. Uit uw onderbouwing blijkt dat er inderdaad sprake is van een belang voor wetenschappelijk onderzoek of onderwijs. Hiermee heeft u aangetoond dat de onderzoeksactiviteiten nodig zijn vanwege het belang voor onderzoek of onderwijs.

Conclusie belangenafweging

U heeft aangetoond dat de onderzoeksactiviteiten nodig zijn vanwege een wettelijk erkend belang. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

c) Ecologische beoordeling

Effect van de onderzoeksactiviteiten op beschermde soorten

De onderzoeksactiviteiten hebben als gevolg dat dode, beschermde inheemse diersoorten door Nederland worden vervoerd naar de Universiteit van Utrecht, Faculteit Diergeneeskunde. Dit betekent dat er sprake is van het overtreden van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming. Ontheffing van de Wet natuurbescherming is daarom noodzakelijk.

Bij het wegnemen van de dode dieren uit de natuur worden hun vaste rust- en verblijfplaatsen niet aangetast, vernield of beschadigd, waardoor deze in kwaliteit en kwantiteit niet negatief worden beïnvloed. Het wegnemen van één of enkele dode dieren uit de natuur heeft geen wezenlijke invloed op de voedselketen.

De onderzoeksresultaten dragen bij aan de instandhouding van de soorten en overige soorten. Door het uitoefenen van dit onderzoek wordt geen inbreuk gedaan op de staat van instandhouding van de soorten op directe wijze, door soorten te doden of op indirecte wijze, door voortplantingslocaties en vaste rust- en verblijfplaatsen te beschadigen of te vernietigen.

Conclusie ecologische beoordeling

De wijze van het wegnemen van dode dieren uit de natuur en de lage frequentie hiervan zorgen ervoor dat de onderzoeksactiviteiten niet tot verslechtering leiden van de staat van instandhouding van de vogels en er geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de populaties van de zoogdieren, reptielen, amfibieën en vissen in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

2.5 Conclusie toetsing aan de ontheffingsvoorwaarden

U heeft voldaan aan alle drie de voorwaarden voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. Daarom verlenen we u ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, 3.8, eerste lid en 3.10, tweede lid, van de Wet natuurbescherming.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften verbonden. Deze voorschriften (bijlage 1 van deze beschikking) moeten nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

3. Aanvullende informatie

3.1 Inwerkingtreding van dit besluit en verzending van deze beschikking

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat het aan u verzonden is.

De mededeling van dit besluit verschijnt binnen twee werkdagen na verzending ook op www.officielebekendmakingen.nl.

De provincie hecht veel waarde aan een goede samenwerking en bevordert dat de verschillende overheidsinstanties zo veel mogelijk gecoördineerd optreden. Informatie-uitwisseling is daarom belangrijk.

We verzenden deze beschikking aan de Universiteit Utrecht Faculteit Diergeneeskunde en een afschrift van de beschikking aan:

- Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD);
- Gemeente Utrecht;
- Provincie Drenthe;

- Provincie Flevoland;
- Provincie Fryslân;
- Provincie Gelderland;
- Provincie Groningen;
- Provincie Limburg;
- Omgevingsdienst Brabant Noord;
- Omgevingsdienst Noord-Holland Noord;
- Provincie Overijssel;
- Provincie Zeeland;
- Omgevingsdienst Haaglanden.

3.2 Bezwaar indienen

Belanghebbenden kunnen bij Gedeputeerde Staten van Utrecht bezwaar indienen tegen dit besluit binnen zes weken na de verzenddatum van deze beschikking. De datum van ontvangst van het ondertekende bezwaarschrift bepaalt of het binnen deze termijn van zes weken valt. We raden u daarom aan zo snel mogelijk het bezwaarschrift in te dienen. U kunt op de volgende manieren een bezwaarschrift indienen:

1. Via het formulier "Bezwaar maken tegen een beslissing van de provincie". U vindt dit formulier op www.provincie-utrecht.nl.
2. Via een zelfgeschreven bezwaarschrift.

Print het ingevulde formulier of het zelfgeschreven bezwaarschrift, onderteken het met een "natte handtekening" en stuur het inclusief eventuele bijlagen per post naar:

Provincie Utrecht
t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn geen kosten verbonden.

Let op: het indienen van een bezwaarschrift stelt de inwerkingtreding van het besluit niet uit. Vindt u het belangrijk dat een rechter met spoed kijkt naar de werking van het besluit, voordat Gedeputeerde Staten van Utrecht een beslissing nemen op uw bezwaarschrift? Dan heeft u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een apart proces, naast het bezwaar. Het is een speciale maatregel zolang het bezwaar nog in behandeling is. De voorzieningenrechter kijkt in dat geval of er een spoedeisend belang is en komt met een uitspraak of de werkzaamheden op basis van het besluit wel of niet mogen starten of doorgaan. U moet op het moment dat u een voorlopige voorziening aanvraagt al wel een bezwaarschrift ingediend hebben. Het verzoek om een voorlopige voorziening stuurt u naar:

Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland
Sector bestuursrecht
Postbus 16005
3500 DA Utrecht

Aan de behandeling van een voorlopige voorziening zijn kosten verbonden. Meer informatie hierover vindt u op www.rechtspraak.nl.

3.3 Andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen

Het kan zijn dat u voor uw project ook andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen nodig heeft op grond van andere wetten of verordeningen. Neem voor meer informatie hierover contact op met uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst.

Heeft u een vraag over dit besluit? Neem dan contact op met het Servicebureau Domein Landelijke Leefomgeving via servicebureau@provincie-utrecht.nl en 030 258 91 11.

Wanneer u contact opneemt, geef dan het zaaknummer van de aanvraag door (dit zaaknummer vindt u bovenaan deze beschikking). Dan kunnen we u zo snel mogelijk helpen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorschriften bij de ontheffing

We hebben aan deze ontheffing de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. We verlenen de ontheffing alleen voor de soorten en verboden handelingen die in dit besluit genoemd zijn.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de activiteiten die conform de aanvraag uitgevoerd worden, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders aangegeven is.
3. Worden er bij de uitvoering van de activiteiten andere beschermde soorten aangetroffen? Of zijn er andere verboden handelingen noodzakelijk? Dan moet de ontheffinghouder direct contact opnemen met het servicebureau van de provincie Utrecht (servicebureau@provincie-utrecht.nl of Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht).
4. Deze ontheffing kan alleen gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Deze ontheffing is geldig voor de Universiteit Utrecht Faculteit Diergeneeskunde, gevestigd te Utrecht en haar vaste medewerkers. Indien de ontheffinghouder andere personen dan een vaste medewerker machtigt, zoals een koeriersbedrijf of een particulier, dan dient deze te worden geregistreerd op een lijst van verleende machtigingen, met naam en registratienummer. Een kopie van deze machtigingslijst of een digitale link naar waar deze rechtstreeks is te raadplegen dient jaarlijks aan het einde van elk jaar, maar uiterlijk voor 31 januari van het daaropvolgende jaar, aangeleverd te worden bij de RUD (wnl@rudutrecht.nl).
6. Tijdens de uitvoering van de activiteiten moet de uitvoerder aantoonbaar gemachtigd zijn door middel van het SMS- of e-mail bericht genoemd in onderdeel 2.4. a) Alternatievenafweging, onder het kopje "Machtigen", van dit besluit. Dit moet op verzoek getoond kunnen worden aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
7. Het is niet toegestaan de producten van de dieren te gebruiken voor commerciële doeleinden.
8. De ontheffinghouder dient jaarlijks een overzicht van de verkregen producten, met de vindplaats hierbij duidelijk aangegeven, vóór 31 januari van het daaropvolgende jaar te verzenden aan elke provincie waarvoor deze ontheffing geldt. Het overzicht dient in een digitale lijst aangeleverd te worden aan de volgende e-mailadressen van de provincies, met bijbehorende zaaknummers:

Provincie	Zaaknummer	E-mailadres
Provincie Utrecht	Z-PU-2023-002019	wnl@rudutrecht.nl
Provincie Drenthe	202302837 -01097745	vth@drenthe.nl
Provincie Flevoland	3192591	wetnatuurbescherming@flevoland.nl
Provincie Fryslân	PF-2023/270635	wnb@fryslan.frl
Provincie Gelderland	2023-014483	post@gelderland.nl
Provincie Groningen	K58650	loketVTH@provinciegroningen.nl
Provincie Limburg	Z2023-00000750	postbus@prvlimburg.nl
Omgevingsdienst Brabant Noord	Z/210129	infownb@brabant.nl

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord	OMG-19324/DMS439271	postbus@odnhn.nl
Provincie Zeeland	386564	natuurbeschermingswet@zeeland.nl
Omgevingsdienst Haaglanden	01087399	vergunningen@odh.nl